

PLA LECTOR

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA

Podem definir el Pla de Foment de la Lectura del nostre centre educatiu com el conjunt d'objectius, metodologies i estratègies per aprofitar tot el potencial d'aquest, en ordre a promoure l'aprenentatge de la lectura, l'aprenentatge a través de la lectura, el gust per llegir i, la formació de lectors/res habituals en el futur.

Partim de la idea de que la lectura és un dels instruments fonamentals que poden contribuir a la formació integral de la persona. A través d'ella, l'individu és capaç de desenvolupar les seues potencialitats cognitives, afectives, socials, morals, emocionals i creatives que l'ajudaran a desenvolupar-se integralment per arribar a ser millor i més lliure. En definitiva, a aprendre a viure més plenament i, amb més garanties d'èxit i felicitat personal i social.

A l'escola hem de donar-li a la lectura el tractament que cal com a instrument que ajuda a les persones a "aprendre a aprendre", a relacionar-se amb el món, a experimentar, a expressar emocions, a divertir-se, a crear, etc.

Per aconseguir que aquest Pla siga un èxit cal comptar amb tota la Comunitat Educativa.

- Per part del centre, els docents cal que tinguen present que la lectura sempre forma part dels objectius i continguts de totes i cadascuna de les àrees del currículum.
- Per part de les famílies, caldrà que ajuden de manera activa, participant i col·laborant amb les actuacions del Pla.
- Per part de les institucions com ara les Biblioteques Públiques, l'Ajuntament d'Albalat dels Sorells i d'Emperador, també caldrà que participen i col·laboren amb altres actuacions dins del Pla.

ANÀLISI DE NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

Fet un estudi i realitzada una seriosa reflexió compartida als Cicles, i a la Comissió de Biblioteca, s'ha considerat desenvolupar aquest Pla, per afavorir en els xiquets/es els següents coneixements, capacitats i aspectes positius:

- L'òptima consecució del domini mecànic de la lectura i l'escriptura.
- L'adquisició d'expressió oral i escrita de l'alumnat de manera natural i apropiada.
- L'ampliació del vocabulari apropiat a la seua edat i millora en la comprensió lectora.
- La motivació que afavorisca la lectura dels alumnes i de les seues famílies conjuntament. És a dir: "Llegir en família".
- La percepció general de la lectura com una alternativa d'oci.
- La millora d'accessibilitat a la informació, a la recerca de dades, a realitzar treballs d'investigació, monogràfics, etc.

Tot açò tindrà una repercussió acadèmica positiva en l'alumnat, que pot afavorir la permanència amb èxit dins del sistema educatiu evitant l'abandonament prematur en l'escolarització obligatòria.

Aquest Pla està dividit en els següents apartats:

- Educació Infantil
- Educació Primària
- Aula UECO

Aquest, és un Pla dinàmic sotmès a avaluacions trimestrals i anuals per part de la Comunitat Educativa, mitjançant les revisions i avaluacions periòdiques del Claustre i del Consell Escolar. És així, com es concreten i es dissenyen les propostes de millora a tindre en compte per cada curs escolar.

EDUCACIÓ INFANTIL

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	PLANIFICACIÓ TREBALL	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIÓ RESULTATS
1. Fomentar el moment de la lectura i gaudir d'ella.	<p>1- Establir com a rutina habitual dins de l'aula la lectura d'un conte.</p> <p>2- Realitzar activitats lúdiques relacionades amb cada lectura.</p> <p>3- Dedicar moments del dia per a que els alumnes vagin de forma autònoma a la biblioteca per a que manipulen, experimenten i puguin gaudir de forma lliure dels llibres i de l'espai de la biblioteca.</p> <p>4- Maletes viatgeres: hi ha tres maletes per nivell assignades per a tot el curs i al llarg de cada trimestre es van intercanviant.</p>	Tutors/res i Mestres de Suport	<p>3 ANYS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - S'iniciarà l'activitat amb un element motivador que serveix per a introduir-la i, ajudar als xiquets a situar-se en el moment del conte. - S'iniciarà el curs amb una biblioteca d'aula relacionada amb la lectura. Es pretén que els xiquets/es puguin iniciar-se en l'hàbit de la lectura imitant actituds, postures, escolta... - Participaran en la lectura amb activitats d'expressió oral (cançons, onomatopeies, repeticions, etc.), dramatitzacions... <p>4 i 5 ANYS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seguiran la mateixa dinàmica iniciada en 3 anys, amb la possibilitat de realitzar activitats posteriors, a criteri dels tutors. 	Durant tot el curs.	<p>Avaluació de la comprensió lectora de manera oral.</p> <p>Avaluació de la comprensió mitjançant les activitats posteriors relacionades amb la lectura.</p> <p>Observació de millora en els hàbits a l'hora de la lectura: atenció, postura relaxada, escolta en silenci, actitud respectuosa cap els llibres...</p>
2. Dinamitzar les biblioteques d'aula i afavorir la relació escola-família	Fer que el racó de lectura siga un lloc acollidor que facilite la interacció de xiquets i llibres, i dels xiquets entre ells.	Equip Docent.	- S'intenta que tots els alumnes s'apropen al racó.	Al llarg del curs.	Les mestres observaran que tots els xiquets i xiquetes han passat pels racó i avaluaran mitjançant el formulari model de centre.
3. Implicar a les famílies al Pla de Foment de la lectura.	<p>1.- Potenciar la importantíssima col·laboració familiar en el temps de lectura a casa així com que la família contribueixca al foment de l'hàbit lector.</p> <p>2- Recomanar a la família la visita a llibreries i biblioteques en moments d'oci com activitat familiar.</p> <p>3- Participar a la Fira del Llibre del centre.</p>	<p>Equip Docent i Comissió del Pla de Foment de la lectura.</p> <p>AMPA</p>	<p>- A la reunió d'inici de curs, s'explicarà el Pla de Lectura del Centre.</p> <p>-S'organitzarà amb la col·laboració de l'AMPA la FIRA del LLIBRE del centre.</p> <p>-Els alumnes portaran de casa llibres que ja hagen llegit o no vulguen i amb ells es muntarà una Fira del Llibre on famílies i alumnes podran comprar llibres per un euro. Els guanys seran emprats per comprar nous fons bibliotecaris pel centre, per obres benèfiques...</p>	Durant tot el curs.	<p>Avaluació de la col·laboració.</p> <p>Avaluació anual del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari model del centre.</p>

EDUCACIÓ INFANTIL

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	PLANIFICACIÓ TREBALL	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIÓ RESULTATS
4. Realitzar activitats d'animació lector i d'interrelació entre nivells.	Apadrinament lector els alumnes de 5é amb els alumnes de 5 anys.	Equip Docent	Activitats relacionades amb contes del centre que els majors llegeixen i treballen amb els menuts.	Segon i tercer trimestre.	Avaluació entre els tutors dels grups que han treballat junts.
5. Iniciar als menuts en el préstec de llibres	1- Iniciar als xiquets/es en la dinàmica del préstec de llibres. 2- Realitzar activitats relacionades amb la lectura, mitjançant el préstec. 3- Fomentar la llibertat d'expressió i l'opinió crítica.	Tutors/res	- Cada nivell realitzarà coordinadament aquesta tasca a criteri dels mestres del nivell.	A partir del segon trimestre.	Avaluació sobre el funcionament de la dinàmica amb els propis alumnes (els agrada o no...), als Mestres i als pares. Observar i avaluar la seua capacitat d'expressar la seua opinió i la seua capacitat de crítica. Informe al final del trimestre a les famílies amb els ítems d'avaluació i les observacions del mestre-a. Avaluació Anual del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari model del centre.
6. Visitar la Biblioteca Municipal d'Albalat dels Sorells.	Visitar la Biblioteca Municipal	Tutors/res i Mestres de Suport	Tot el Cicle d'infantil, visitarà la Biblioteca Municipal de la localitat i, gaudirà, si és possible, d'una visita guiada i d'una animació lectora a la mateixa.	Durant tot el curs.	Avaluació de l'adquisició dels hàbits propis referents a l'estada a una Biblioteca: silenci, escolta, atenció, actitud respectuosa cap llibre i persones... Avaluació Anual mitjançant el formulari model del centre.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIÓ RESULTATS
1. Estimular i desenvolupar en els alumnes la necessitat i el plaer per llegir.	Establiment de sessions de lectura diària a l'aula (10-15 minuts).	Els tutors han de conèixer el Pla Lector e informar i recordar-lo a inici de curs en les reunions grupals.	Al llarg del curs.	Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.
2. Fomentar en l'alumnat l'hàbit lector.	Facilitar la lectura en l'aula.	Equip docent.	Al llarg del curs.	Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.
3. Estimular la imaginació, recordar els contes clàssics. Despertar l'interès per escoltar-los.	Iniciar alguna sessió de llengües amb la lectura en veu alta per part de la mestra/e d'un conte. Treballar amb aquesta dinàmica les capacitats d'escoltar, entendre i expressar, així com la capacitat crítica. Iniciar a la lectura en llengua estrangera, aprofitant els contes coneguts, per escoltar-los i llegir-los en dita llengua.	Equip docent.	Al llarg del curs.	Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre. 1r treballa la decodificació i no la comprensió, per tant, no hi ha una lectura d'aquest tipus. 2n sí que ho fa. Des de 1r cicle proposem que cada xiquet porte un llibre (a la motxilla) adaptat als seus interessos per a fer lectura individual.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIÓ RESULTATS
4. Suscitar l'interès per la lectura de contes tradicionals, llegendes, poemes, contes d'autor...	<p>Graduar per cicles una selecció de textos literaris: teatre, contes, poesia i narrativa.</p> <p>A segon cicle s'establirà l'activitat de l' "Escriptor de guardià". Divendres un alumne o alumna s'emportarà un quadern escriptor de classe per a crear una proposta d'escriptura setmanal.</p>	Equip docent.	Al llarg del curs.	<p>Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.</p> <p>A 1r cicle donen més importància a les lectures relacionades amb valors universals com la inclusió o relacionats amb el projecte que s'està treballant.</p>
5. Fomentar l'ús de les biblioteques com a instrument d'oci i recurs per a "aprendre a aprendre"	Creació del racó de lectura com un lloc acollidor on es permetrà la lectura individual i/o en xicotet grup i en la mesura de les possibilitats de l'aula.	Equip docent.	Al llarg del curs.	Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.
6. Descobrir el caràcter lúdic del llenguatge a partir de la lectura recreativa.	Facilitar el llegir per llegir, sense cap vinculació directa amb cap treball escolar.	Equip docent.	Al llarg del curs.	Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIÓ RESULTATS
7. Dinamitzar les biblioteques d'aula, afavorint la relació escola-casa.	<p>Ús del carnet lector del centre i el carnet de la biblioteca municipal del centre. El segell serà de lliure elecció per part del tutor/a.</p> <p>Fomentar la presentació i recomanació de llibres entre iguals.</p>	Comissió del Pla Lector i Equip Docent.	Al llarg del curs.	Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.
8. Transmetre a les famílies la necessitat de la lectura i implicar-les en el Pla de Foment que es realitza en el centre/aula.	<p>- A la reunió d'inici de curs, s'explicarà el Pla de Lectura del Centre, el contingut de la sessió diària de lectura, destacant la importància de la col·laboració familiar en el temps de lectura a casa i la necessitat que la família contribueixi a fomentar l'hàbit lector.</p> <p>- Es recomanarà a la família la visita a llibreries i biblioteques en moments d'oci familiar. Es destacarà la importància d'aquestes activitats del Pla Lector a les entrevistes tutorials de forma individual.</p>	Equip docent.	<p>Al llarg del curs.</p> <p>Inici de curs.</p>	Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.
9. Realitzar activitats d'animació lectora, d'interrelació entre nivells i amb les famílies, clubs de lectura...	<p>S'organitzarà amb la col·laboració de l'AFA la FIRA DEL LLIBRE:</p> <p>Els alumnes portaran de casa llibres que ja hagen llegit o no vulguen i amb ells es muntarà una Fira del Llibre on, famílies i alumnes podran comprar per un euro un llibre. Els guanys seran emprats per comprar nous fons bibliogràfics pel centre, per obres benèfiques...</p> <p>- Incloure a les eixides extraescolars programades a la P.G.A. la visita a la Biblioteca d'Albalat, Sant Miquel dels Reis i/o a la de València.</p> <p>Aprofitar les visites per a fer Animacions Lectores en les visites a les biblioteques.</p>	Comissió del Pla. Equip Docent. AFA	La fira del llibre al 3r trimestre.	Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIÓ RESULTATS
<p>10. Fomentar el gust per la lectura de forma cooperativa i l'ajuda entre iguals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Es realitzarà una sessió a la setmana on els xiquets/tes de 5é aniran a les classes d'infantil 5 anys per fer lectures lúdiques de contes. Treball tutorial amb l'alumnat. Passar a l'alumnat pautes de funcionament de l'Apadrinament Lector. (Annex I). - Es realitzarà el nomenat "NAKAMA". On els alumnes de primer realitzaran activitats amb alumnes de sisè, i d'altra banda, els de segon, tercer i quart els cercles lectors, amb propostes mensuals i grups estables internivell. - En sisè, en l'assignatura de valors realitzem una lectura col·laborativa sota els principis de les tertúlies literàries dialògiques (TLD). 	<p>Tutors/es de 5 anys i 5é.</p> <p>Equip docent.</p>	<p>Al llarg del curs.</p>	<p>Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.</p>
<p>11. Conèixer escriptors i personatges de la literatura universal.</p>	<p>Treballar un escriptor/a o personatge de la literatura universal.</p> <p>Al segon cicle, desenvolupar sessions setmanals de tertúlies dialògiques.</p>	<p>Comissió del Pla Lector amb acords dels cicles.</p> <p>Tutors/es.</p>	<p>Al llarg del curs.</p>	<p>Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.</p>
<p>12. Treballar i adquirir obres amb temàtica inclusiva i de respecte a la diversitat.</p>	<p>Comprar exemplars per actualitzar les biblioteques d'aula.</p>	<p>Comissió del Pla Lector.</p> <p>Equip Docent.</p>	<p>Al llarg del curs.</p>	<p>Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.</p>
<p>13. Crear contes, per part de l'alumnat en diferents formats i amb la col·laboració de les famílies.</p>	<p>Utilitzar les noves tecnologies per a fer contes, inventar-los, afegir il·lustracions, buscar informació...</p> <p>Elaborar contes en diferents formats: Camisibai, còmics, llibre viatger, trailers de llibres amb format digital...</p>	<p>Equip Docent.</p>	<p>Al llarg del curs.</p>	<p>Avaluació trimestral del Pla de Foment de la lectura. Mitjançant el formulari facilitat pel centre.</p>

AULA UECO: ROSA DELS VENTS

Amb l'objectiu fonamental d'aconseguir la inclusió i convivència, els alumnes de la Rosa dels vents queden inclosos dintre del Pla d'Animació Lectora del centre, que ens ofereix l'oportunitat de gaudir de la lectura com la resta dels alumnes. Des de l'aula, es planifiquen actuacions per apropar els nostres alumnes a la lectura i, també, per mostrar a la resta de l'alumnat l'existència de material de lectura adaptat i de diferents maneres de comprendre i aprendre.

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	PLANIFICACIÓ TREBALL	TEMPORALITZACIÓ	AVALUACIÓ RESULTATS
- Apropar, millorar i fomentar l'hàbit lector i el gust per la lectura dels alumnes de l'aula UECO.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Que l'alumne descobreixca físicament el llibre adaptat amb pictogrames. 2. Que l'alumne descobreixca i es familiaritze amb els materials manipulatius d'elaboració pròpia relacionats amb la lectura. 3. Utilització de la PDI i de la tablet per presentar en format digital contes adaptats amb pictogrames i so. 	<p>P.T.</p> <p>A.L.</p> <p>Educadora</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Després de l'assemblea, trien un conte de la biblioteca d'aula en la tablet i el gaudeixen lliurement mentre d'un en un van posant l'horari individual. 2. Els divendres en l'última sessió del matí es fa sessió de contes. Tenim contes adequats a cada festivitat, que parlen de diversitat, de tasques i vivències quotidianes. Hi ha amb pictogrames i sense. Programem les mestres els contes que explicarem en cada sessió. 3. En les sessions de ciències on treballem situacions d'aprenentatge, introduïm el treball amb contes de pictogrames d'elaboració pròpia, ja que els agraden molt, els aprenen i aprenen els sabers programats. 	<p>Cada dia a l'assemblea.</p> <p>Els divendres en l'última sessió del matí.</p> <p>En les sessions de ciències.</p>	<p>Observació directa.</p> <p>Registre de contes.</p> <p>Fitxa simple, amb pictogrames que omplim a casa, segons el nivell de cada alumne.</p>
- Sensibilitzar i donar a conèixer a l'alumnat del centre lectures adaptades amb pictogrames.	<ol style="list-style-type: none"> 1. En les visites a la UECO. 2. Durant el més de desembre fins gener. S'inicia el pas d'un conte adaptat amb pictogrames per les aules. El llibre parla de diversitat. 	<p>P.T.</p> <p>A.L.</p> <p>Educadora</p> <p>Tutors/es de les aules de referència.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Expliquem què és l'autisme i què és la diversitat i fem que l'alumnat entenga diferents formes de aprendre i comunicar-se. Entre estes actuacions contem un conte adaptat. 2. Per seguir amb la sensibilització, al llarg del curs, utilitzem un conte divers que comença a viatjar cada dia per totes les aules del centre. Ix de la UECO i dona la volta fins que torna a la classe. 	<p>Durant octubre i el principi de novembre.</p> <p>Durant tot el curs.</p>	<p>Mitjançant les sensacions que causa la sensibilització el dia que venen a la UECO.</p> <p>Mitjançant les aportacions del professorat.</p>

NAKAMA

Els grups de NAKAMA son un projecte vertical per treballar la lectura. Consisteix en que els xiquets i xiquetes de Cicle Superior acompanyen a xiquets i xiquetes d'infantil 5 anys i 1r de primària. L'objectiu és doble, per una banda crear l'hàbit lector i fer-los gaudir amb la lectura i per una altra banda, que els xiquets i xiquetes de Cicle Superior facen de model lector i alhora adquireixen una responsabilitat en el procés lector. És un projecte molt motivador en el procés d'aprenentatge de la lectoescriptura.

Aquest projecte naix amb l'objectiu de practicar la lectura i d'afavorir la motivació dels menuts, per descomptat amb la supervisió de les tutores. A grans trets, l'experiència consisteix en que els alumnes de sisè i cinquè ajuden a llegir els companys de primer i d'infantil de forma individualitzada.

A cada alumne de sisè se li assigna un alumne de primer, amb l'objectiu que la lectura d'acompanyament ajude a la consolidació de la lectura. I a cada alumne de 5é se li assigna un alumne d'infantil 5 anys.

Objectius de l'activitat

- Afavorir la relació i comunicació entre l'alumnat de diferents cicles, creant caliu d'escola.
- Afavorir l'aprenentatge basat en l'ajut entre iguals.
- Assumir el compromís i la responsabilitat de vetllar pel benestar i el progrés dels més menuts.
- Fer créixer l'amor propi dels alumnes de sisè i cinquè, fent-los protagonistes del progrés del seu/a amic/ga.
- Fomentar actituds d'interès envers la llengua.
- Fer avançar l'aprenentatge de la lectura dels xiquets/es de primer.
- Educar en el respecte, tenint en compte les peculiaritats de cada persona.
- Gaudir de l'ensenyament i de l'aprenentatge.

NAKAMA

Algunes pautes a seguir pels alumnes de sisè i cinquè

- Cal prendre's aquest projecte com un acte de responsabilitat.
- És molt important la seua ajuda, perquè poden fer que els alumnes de primer i infantil estiguen més motivats i progressen en la lectura.
- Segons el nivell de lectura dels més menuts, els majors hauran d'ajudar més o menys en el moment de llegir.
- S'han d'assegurar que el menut/da entén el que llegeix, no cal anar paraula per paraula, si cal l'alumne de sisè i cinquè explicarà el text, donarà pistes o posarà exemples per tal que el text quede entès, també es faran preguntes senzilles de comprensió lectora.
- Cada parella Nakama, ha de tindre present el seu amic o amiga.

Desenvolupament de l'activitat:

TREBALL PREVI AMB L'ALUMNAT DE CINQUÈ

1. Explicació del projecte per part de les tutors/res.
2. Presentació de les parelles.
3. Primera sessió conjunta de contacte amb l'alumnat de primer i infantil.
4. Lliurament dels documents.
5. La formació de les parelles: Es fan unes sessions prèvies amb les mestres per tal de donar unes pautes a seguir per a dur a terme la seua tasca. Preparació del lèxic, preparació de preguntes de comprensió, etc.

TREBALL PREVI AMB L'ALUMNAT D'INFANTIL I PRIMER

1. Explicació del projecte per part de les tutors/res
2. Presentació de les parelles.
3. Primera sessió conjunta de contacte amb l'alumnat de cinquè i sisè.

NAKAMA

PRIMERA SESSIÓ

Presentació per part dels majors.

Com em dic i curs que faig

Que farem?

Saps llegir? T'agrada?

Presentació per part dels menuts

Com em dic i curs que faig

Què m'agrada fer

MATERIAL

1. Inicialment textos curts i després contes.
2. La fitxa de lectura per fer el seguiment.
3. Recordatori fotogràfic de la parella lectora.

DESENVOLUPAMENT DE L'EXPERIÈNCIA

Prèviament, les mestres decidiran les parelles, una decisió que es basa en el nivell de competències lectora d'on parteixen els participants. Aquestes parelles treballaran juntes tot el curs, ja que han signat un contracte didàctic i només en casos molt extrems, quan la mestra ho considere imprescindible, es faran canvis.

L'activitat es desenvoluparà en una sessió mensual, que se consensuarà a principi de curs, entre les tutores involucrades.

L'espai destinat a dur-ho a terme poden ser les aules d'infantil 5 anys, aules de primer de primària, corredors, pati, diferents sales del col·legi, gimnàs... Des del moment que comença la sessió, la parella serà inseparable; això afavoreix que es cree una relació personal afectiva.

El llibre el portarà el menut o la menuda, escollit amb l'ajuda de la mestra o estarà preparat amb l'ajuda de les docents. Els encontres de lectura es desenvoluparan sempre fora de l'aula (desvinculem l'activitat de la rutina diària): corredors, pati, diferents sales del col·legi, gimnàs, etc.